

Výchovný ústav, střední škola a školní jídelna Višňové, Zámek 1

671 38 Višňové, okr. Znojmo

Veřejný ochránce práv
Údolní 39
602 00 Brno

Váš dopis značky / ze dne
KVOP-10922/2023

Naše značka
VÚV862/2023

Vyřizuje / linka
Mgr. Popelka, tel. 702012064

Višňové dne
20.4.2023

Věc: Vyjádření k systematické návštěvě

Na základě obdržení zprávy Vám zasíláme vyjádření a následná opatření přijatá na základě Vašich námětů a zjištění.

Přehled opatření k nápravě:

- Bezodkladně:

– Posílit zapojení dětí do společné přípravy stravy a rozšířit ji i na jiné dny než o prázdninách:

Po projednání jsme se rozhodli, že budeme postupně omezovat provoz naší školní jídelny a to tak, že děti si budou připravovat odpolední stravu přímo na skupinách. Postupně budeme omezovat provoz kuchyně přes víkendy. Celkově se budeme snažit omezit provoz kuchyně na obědy v průběhu vyučovacího procesu, tedy fakticky kuchyň by poskytovala stravu pouze ve dnech školy od pondělí do pátku. Ostatní stravování si budou zajišťovat děti na skupinách ve spolupráci a pod vedení výchovných pracovníků.

- Upustit od praxe kolektivní úhrady škody úmyslně způsobené dítětem a vést děti k individuální odpovědnosti:

Pokud v našem zařízení dojde ke škodě na majetku, vždy dbáme na to, aby věc byla řádně zadokumentována a prošetřena. Pokud je jasné, že věc má konkrétní zavinění dítěte, vždy se s ním sepisuje zápis o škodě. Řeší se individuálním způsobem. Vedeme klienty k odpovědnosti za škody, ale zároveň nenastal případ, že by náhrada škody byla vymáhána. Je kladen důraz na volní vlastnosti klienta, tak aby proces nápravy byl na dobrovolné bázi a tento přijal za svoje chování osobní zodpovědnost.

Pokud dojde ke škodě na majetku na základě opotřebení, věc je na základě administrativních náležitostí zadokumentována a opravena.

V našem zařízení dochází v mnoha případech i k úmyslným škodám na majetku, u kterých nelze zjistit objektivní informace, jak ke škodám na majetku došlo. Případ je rovněž

Telefon: 515 300 831 – 844, Fax: 515 300 830

IČO 49438921

Email: info@vuvishnove.cz

Bankovní spojení: ČNB č.ú.: 35638741/0710

zadokumentován a nikdy nedochází ke kolektivním úhradám. Každá rodinná skupina v rámci rovného zacházení a výuky k samostatnosti (finanční gramotnosti) má systém samofinancování, kdy každý měsíc na dítě dostává finanční dotaci, která počítá s kapesným dítětem, ošatným, kulturními a sportovními vyžití a část dotace je na dovybavení skupin. Tyto částky nikdy nebyly a nebudou kráceny. Základní vybavení skupin je dané, a veškeré vylepšení a zpestření rodinných skupin záleží na samosprávném rozhodnutí dané komunity. Investice jsou vždy probírány na samosprávných sezeních daných skupin. Do tohoto rozhodování vedení zařízení nijak nezasahuje a je právě na dětech, aby se na zařízení (nikoliv finančně) podíleli.

Musíme si uvědomit, že pracujeme s těžkou klientelou, která nemá k majetku žádný vztah. Snažíme se o to, aby prostředí rodinné skupiny vycházelo z jejich potřeb a přání. Není možné neustále udržovat skupiny umělou formou v dobré kondici, což není možné finančně ustát. Snažíme se udržet na skupinách co nejpříjemnější prostředí v návaznosti na vzniklou situaci. Pokud se jedná o simulaci domova (kvalitní rodinu nenahradí žádná forma náhradní výchovy) je nutné děti vtáhnout do procesu budování a péči o majetek.

Je pravdou, že skupiny v součtu vybavenosti nesou drobné rozdíly, to však nesouvisí s kolektivní vinou nebo nadřezování, preferování jednotlivých skupin. Opakujeme, že měsíční dotace na dítě je na všech skupinách stejná. Rovněž vedení nezasahuje do nerezimových programů skupin. Jde nám o začlenění dětí zdravým způsobem do společnosti. Naopak se snažíme rozvíjet u dětí kolektivní vědomí, nikoliv kolektivní vinu. V případě, že skupina se stará o věci řádně, zbývají jí peníze na zlepšení prostředí a zlepšení kulturně sportovního vyžití. Pokud dojde k anonymnímu poškození věci, je tato hrazena z výše uvedených dotací, rozhodně, ale ne z peněz určených k ošatnému a kapesnému (tyto peníze jsou nedotknutelné, nikdy nebyly a v budoucnu nebudou kráceny). Pokud skupina ušetří peníze, rozhodne si investici na zkrášlení a zlepšení). Jako příklad, výměna televize, větší obrazovka, lepší rozlišení atd. V minulosti nikdy nebylo, nikdy nenastalo, aby skupina nebyla dovybavena. Je však pravda, že v souvislosti s klientelou je drobný rozdíl ve vybavení skupiny. Nikdy se nestalo, aby peníze z dotace skupin na dítě došly. Nebyla trestána skupina např. tím způsobem, rozbili jste si TV, budete bez ní. K tomuto nedochází. Dojde k nákupu standardní TV, samozřejmě v reálném čase, není možné mít vybavení ve skladech. Vybavení skupin je rozdílné v rámci přístupu dětí k majetku.

Snahou tohoto je vybudovat u dětí vztah k majetku a ke svým věcem. Není možné pouze slepě nahrazovat škody, ale přistupovat k dětem individuálně v rámci jejich možností a schopností. Z tohoto důvodu se budeme snažit i nadále zvyšovat standard na všech skupinách a motivovat děti ke zkvalitňování celkové životní úrovně a přípravě na samostatný život a vycházení z reálných finančních možností. Vynasnažíme se, aby rodinné skupiny měly co možná nejpodobnější kvalitu vybavení, a rozhodně se vyvarujeme případu kolektivní viny nebo nespravedlivého řešení vzniklé situace.

- Zpřístupnit ve všech výchovných skupinách kontakt na veřejného ochránce práv a další dozorové instituce:

Byly provedeny okamžité kroky, kdy v rámci kontrolní činnosti budou kontrolovány nástěnky v rodinných skupinách. Toto snažení podporují i informační cedule na chodbách.

- **Do jednoho měsíce:**

- Současný hodnoticí systém upravit tak, aby byl transparentní, vylučoval svévoli, upřednostňoval pozitivní motivaci dítěte a nebyla jím omezována práva dítěte dané zákonem:

Výchovný ústav, střední škola a školní jídelna Višňové, Zámek 1

671 38 Višňové, okr. Znojmo

Současný hodnoticí systém (neoficiální bodové hodnocení je zrušeno) přecházíme na slovní hodnocení s dostatečnou zpětnou vazbou.

- Podrobně a srozumitelně upravit pravidla hodnoticího systému a promítnout je do vnitřního řádu:

Skupina specialistů dostala zadání do jednoho měsíce vypracovat nový hodnoticí systém s jasnými pravidly a s jasnou odezvou, tak, aby vyhovoval dětem a diagnostickým potřebám pedagogů. Není jisté, jestli se nám podaří toto do jednoho měsíce, neboť s touto problematikou se doslova potýkáme a v současné době analyzujeme hodnoticí systémy s obdobným zařízením. Rozhodně náročnost nastavení parametrů a vývoj hodnocení je neustálý proces, budeme se snažit vybudovat přehledný jednoduchý systém vyhovující naší klientele.

- Umístit schránku důvěry na každou výchovnou skupinu a zajistit její vybírání třetí osobou:

Budou nainstalovány schránky na všech skupinách, pověření vybírání budou kmenoví vychovatelé, zpracování podnětů a stížností etopedka zařízení.

- Odstranit mříže z oken v obou dívčích skupinách:

Hospodářský úsek byl pověřen odstranění mříží z budovy dívek.

- Odstranit katr z vchodu do ošetřovny:

Ošetřovna s mříží byla zrušena, mříž odstraněna.

- Vybavit dveře koupelen ve všech skupinách funkčními zámky:

Všechny koupelny budou vybaveny zámkem.

- Nahradit či upravit průsvitné dveře ve sprchách takovým způsobem, který dětem zajistí soukromí při sprchování:

Všechny dveře do sprch budou polepeny nebo zabarveny tak, aby nebyly průhledné.

- **Do 3 měsíců:**

- Vybavit ošetřovnu prvky, které dítěti zpříjemní pobyt k zotavení:

Ošetřovny budou rekonstruovány a udržovány v co možná nejvyšším standardu dle finančních možností.

- **Do 6 měsíců:**

- Zřídit oddělenou místnost, která bude vhodně vybavena pro potřeby zklidnění agresivního chování dítěte a stabilizaci jeho psychického stavu:

Místnost byla zřízena v letních prázdninách by měla být dovybavena samostatným WC a rovněž po dokončení zahradního centra bude z počítačové učebny zřízena studovna pro samostudium v době výuky.

- **Průběžně:**

- V zápisu o uložení opatření ve výchově přesně popsat důvody, které k jeho uložení vedly:

V tomto zápisu bude vždy podrobně popsán konkrétní důvod výchovného opatření.

- Postupně podle individuálních schopností dětí snižovat četnost vyplácení finančních prostředků:

Vyplácení kapesného dochází jednou měsíčně a to první pracovní den v měsíci. Vyplácení učňovského a brigád v rámci VÚ dochází rovněž jednou měsíčně a to 15. stejně jako výplatní den zaměstnanců.

- Neprovádět dohled nad tím, za co dítě utratí své kapesné:

Postupně budeme posilovat samostatnost dětí. Problémy nastávají s nekontrolovatelným nákupem zakázaných látek a nedostatkem financí na dovolenky dětí. V žádném případě se nesnažíme dětem bránit v nákupu běžných věcí. Kontrola účtenek byla okamžitě zrušena.

- Zpracovávat PROD na míru dítěti tak, aby zohledňoval jeho individuální potřeby a cíle, a za tímto účelem postupovat dle doporučené struktury:

Zpracování PRODU mají za úkol etopedi zařízení. Je nutné tuto činnost zlepšit dle doporučení kanceláře ombudsmana. Jsme si vědomi, že PROD by měl být živý dokument a musíme tento proces okamžitě napravit. V lepším zpracování by se měl projevit hlavně zlepšení a vymezení dlouhodobých cílů.

- Posílit systematickou práci s účastníky sexuálního násilí a obtěžování, a to včetně práce s agresory:

Budeme se snažit tomuto problému věnovat větší pozornost i v rámci skupinových terapií a nadále zlepšovat činnost v rámci prevence. S chlapcem D nemohla být zahájena sexuologická léčba, neboť nebyl kontakt s rodiči a nebyl ustavený opatrovník, to znamená, že nebylo možné podepsat souhlas s léčením. V současné době se situace řeší, dokonce po krkolonném zkontaktování s matkou chlapce, tato projevila o syna zájem po 15 letech a proběhla jedna dovolenka a návštěva sexuologie je v realizaci. V současné době proběhlo opětovné školení zaměstnanců akreditovanou firmou na práci s agresory.

- Přijmout opatření k předcházení sexuálního násilí mezi dětmi:

Koedukovaný ústav čelí těmto rizikům, většinou v rámci školy, je nutné zkvalitnit dozor a uzpůsobit prostory zařízení (výstavba zahradního centra) tak, aby k těmto případům nedocházelo. Během pěti let jsme řešili tři takové případy, je nutné zvýšit informovanost dětí o žádoucí chování v rámci přirozeného chování.

Výchovný ústav, střední škola a školní jídelna Višňové, Zámek 1

671 38 Višňové, okr. Znojmo

- Přijmout opatření k předcházení sebepoškození:

Sebepoškození v našem zařízení má problém několik dětí, s těmito je pracováno individuálně, u většiny dětí se problém zvládne a vyřeší. Bohužel u jedné dívky je problém opakovaný, řešen ve spolupráci s Dětskou psychiatrickou klinikou ve Velké Bíteši. Zatím problém nevyřešen. K tomuto tématu věnujeme velkou pozornost, individuálně pracujeme s klienty, kteří takové jednání zkusili. Ve spolupráci s Dětskou psychiatrií Velká Bíteš se snaží náš psycholog možná rizika co nejvíce eliminovat.

- Využívat ošetrovnu pouze pro účely zdravotní izolace dítěte:

Ošetrovna bude využívána pouze ze zdravotních důvodů. Je realizována náhradní místnost pro terapeutickou činnost.

- Při umístění dítěte do oddělené místnosti plnit všechny zákonem stanovené povinnosti:

Byla zrušena ošetrovna s velkými dveřmi, bude nahrazena náhradním prostorem, kde v současné době probíhá vybavení této místnosti, a budou dodržované všechny zákonem stanovené povinnosti.

- Zajistit, aby se dítě v ošetrovně mohlo věnovat výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti:

V případě, že je dítě na ošetrovně i v době vyučování, dostává materiály na samostudium a možnost vzdělávání je přizpůsobena jeho zdravotního stavu, v případě běžné nemoci bez infekční diagnózy je nemocné dítě na skupině. V případě potřeby se zdravotní izolace dovybaví prostředky ke kulturnímu a zájmovému vyžití (TV, tablet, hry, hudební nástroje, stavebnice atd.). Všechny zdravotní izolace jsou vybaveny signálem WIFI. Úroveň ošetroven je nutné zlepšit a udržet na zvyšující úrovni.

- Usilovat o vysokou úroveň organizační kultury, z pozice vedoucích pracovníků sledovat přístup personálu k dětem a adekvátně reagovat na případné poklesky:

Nadále musíme striktně sledovat naše pracovníky a umožňovat jim zvyšování pedagogických kompetencí a jejich psychickou odolnost. V žádném případě netrpíme pedagogickým selháním pracovníků, kteří by fyzickým způsobem trestali děti. V minulosti jsme řešili dva případy, kdy pracovník za tuto věc byl okamžitě propuštěn. Zaměříme se na dodržování profesní úrovně zaměstnanců a případné nežádoucí chování pracovníků ve vztahu klientů bude i nadále řešeno okamžitě. Zvýšený počet etopedů a práce psychologa vede ve spolupráci se supervizi ke zlepšení klimatu v zařízení. Snažíme se nastavit příjemné společenské klima v zařízení.

- Provádět osobní prohlídky dětí pouze v odůvodněných případech a způsobem, který šetří jejich důstojnost:

Osobní prohlídky dětí se v našem zařízení neprovádí a nebudou provádět. V případě podezření na případy, kde dítě se snaží dovést do zařízení zakázané věci a látky, tak spolupracujeme s Policií ČR, jinak se zakázané věci a to i zbraně dětem zabavují v průběhu jejich pobytu. Je pravdou, že v minulosti vychovatel několikrát vyndal z bundy dítěte věc, která byla viditelná, třeba láhev alkoholu, nůž na opasku atd. bez přivolání Policie ČR. Osobní prohlídky nebudou prováděny a nebudou děti zbavovány lidské důstojnosti. V drtivé většině spoléháme na morálku dětí, u kterých se ve většině daří po rozhovoru odevzdat zakázané látky a předměty. Osobní prohlídky prováděny nebudou.

Závěrem bychom chtěli poděkovat za spolupráci při obou návštěvách našeho zařízení, kdy kancelář ombudsmana jasně předvedla, že nejde jen o kontrolní činnost, ale i o metodickou spolupráci, kde vznikla řada podnětů, kdy byly zhodnoceny dobré výsledky našich zaměstnanců a zároveň objeveny slabé stránky našeho zařízení a vstřícná pomoc při řešení našich problémů. Je pravdou, že ne každý problém se nám podaří i přes veškerou snahu napoprvé odstranit a zkusíme vždy několik možností pro lepší organizaci a výkon práce. Chyb v činnosti v našem zařízení se v budoucnosti budeme snažit vyvarovat a nadále budeme snižovat počet rizik vyplývajících z naší činnosti a s naší náročnou klientelou. Tímto děkujeme za spolupráci a i v budoucnu bychom se rádi na vaši kancelář obraceli s náměty řešení problému a zkvalitnění naší profesní úrovně.

S pozdravem

Mgr. Vladislav
Popelka

Podepsal Mgr. Vladislav Popelka
DN: cn=Mgr. Vladislav Popelka, c=CZ,
o=Výchovný ústav, střední škola a
školská jídelna Višňové, Zámek 1,
ou=255, email=v.popelka@visnovce.cz
Datum: 2023.04.19 13:34:02 +02'00'

.....
Mgr. Vladislav Popelka
ředitel